

မာတိကာ

- ဒီစာအုပ်အကြောင်းမိတ်ဆက်.....4
- အနုပညာဖန်တီးတယ်ဆိုတာဘာလဲ.....7
- စကားလုံးအညွှန်း.....8
- အနုပညာဆိုတာ ဘာလဲ.....10
- အနုပညာက ဘာလို့အရေးပါတာလဲ.....12
- အနုပညာရဲ့တန်ဖိုးက ဘာလဲ.....14
- ကမ္ဘာဦးခေတ် အနုပညာ.....17
- စကားလုံးအညွှန်း.....18
- သမိုင်းမတင်မီက အနုပညာ.....20
- ရှေးခေတ် အီဂျစ်ပန်းချီ.....22
- ရှေးခေတ် ဂရိအနုပညာ.....24
- ရှေးခေတ် ရောမ အနုပညာ.....26
- ဘိုင်ဇင်တိုင်းခေတ် အနုပညာ.....28
- အက်ဇတက်စ် အနုပညာ.....30
- ရီနောဆန်းခေတ်မှသည် ရိုကိုကိုခေတ် အနုပညာများသို့.....33
- စကားလုံးအညွှန်း.....34
- အစောပိုင်းနီအိုမြင့်
- ရီနောဆန်းအနုပညာ.....36
- မြောက်ပိုင်းရီနောဆန်းအနုပညာ.....38
- ထူးခြားသွင်ပြင်
- သရုပ်ဖော်အနုပညာ.....40
- ဘာရော့စ် အနုပညာ.....42
- ရိုကိုကို အနုပညာ.....44
- ဂန္ထဝင်ပန်းချီဟန်သစ်မှသည် အင်ပရက်ရှင်ခေတ်အလွန် အနုပညာများသို့.....47
- စကားလုံးအညွှန်း.....48
- ဂန္ထဝင်ပန်းချီသစ်နှင့် ရှိမန်တစ်ဇင်.....50
- ရူပမျှော်ခင်းနှင့် သရုပ်မှန်ပန်းချီ.....52
- ယူကီယို-အဲ... ဂျပန်ပန်းချီ.....54

- အင်ပရက်ရှင်းနှစ်ဇင်.....56
- အင်ပရက်ရှင်းနှစ်ဇင်၏အလွန်.....58
- မော်ဒန်ပန်းချီ.....61
- စကားလုံးအညွှန်း.....62
- ခံစားမှုဖွင့်ထုတ်ခြင်းပန်းချီ (အိတ်စ်ပရက်ရှင်းနှစ်ဇင်).....64
- ကုဗဟန်ပန်းချီ (ကျူဗစ်ဇင်).....66
- အနာဂတ်ဝါဒပန်းချီ (ဖျူချာရစ်ဇင်).....68
- ဒါဒါ (ဒါဒါအယူအဆ).....70
- ဆာရီရယ်လစ်ဇင် (သရုပ်လွန်အိတ်စ်မက်မြင် ပန်းချီဝါဒ).....72
- ခြပ်မဲ့ခံစားမှု ဖွင့်ထုတ်ခြင်း (အက်ဘ်စထရက် အိတ်စ်ပရက်ရှင်းနှစ်ဇင်).....74
- ပေါ့ပ်အတ်.....76
- မီနီမယ်လစ်ဇင် (အနည်းဆုံးဝါဒ).....78
- ခေတ်ပြိုင်အနုပညာ.....81
- စကားလုံးအညွှန်း.....82
- သဘာပမြေပြင်အနုပညာ (လန်းအတ်).....84
- အယူအဆအဓိကအနုပညာ (ကွန်ဆက်ဂျူရယ်အတ်).....86
- မီဒီယာအသစ်အနုပညာ (နယူးမီဒီယာအတ်).....88
- ပိုမိုရှာဖွေလေ့လာရန် (စာအုပ်၊ အချက်အလက်နှင့် အင်တာနက်လင့်ခ်များ).....90

မှတ်ချက်-

- ယခုစာအုပ်တွင်အနုပညာဟူသော အသုံးနှုန်းမှာ ပန်းချီပန်းပုအစရှိသည့် ဖန်တီးမှုလက်ရာအားလုံးကို ဆိုလိုသည်။
- အင်္ဂလိပ်အသံထွက်များကို မူရင်း စကားလုံးများနှင့် ပူးတွဲဖော်ပြထားပါသည်။ မူရင်းအင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို Google တွင်လည်း ရှာဖွေကြည့်နိုင်ပါသည်။

ဒီစာအုပ်အကြောင်းမိတ်ဆက်

လွန်ခဲ့သောနှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာကတည်းက ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အမျိုးမျိုးနဲ့လူသားတွေဟာ အနုပညာမျိုးစုံဖန်တီးခဲ့ကြတယ်။ ရုပ်ပုံတွေဆွဲတယ်။ သစ်သားတွေ၊ ကျောက်တွေပေါ်မှာ ပုံထွင်းထုတယ်။ ဆေးရောင်တွေခြယ်တယ်။ သေးငယ်တဲ့ပုံလေးတွေကနေ အလွန်ကြီးမားတဲ့တည်ဆောက်မှုတွေအထိ လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ အသေးစိတ်ပုံကြမ်းတွေ၊ ကျောက်သားပန်းပုကြီးတွေ၊ ဘောင်သွင်းထားတဲ့ ပန်းချီကားတွေ၊ ကြီးမားတဲ့ပန်းပုရုပ်ကြီးတွေအပါအဝင်ပေါ့။ စာပေရေးသားမှုကို မထွင်နိုင်သေးခင်ကပဲ လူတွေဟာ သူတို့ရဲ့ယုံကြည်မှု၊ ခံစားမှုတွေနဲ့ အံ့ဩစရာအရေးကြီးတဲ့ အဖြစ်ပျက်တွေကို အနုပညာပုံစံမျိုးစုံ ဖန်တီးမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြတယ်။

များပြားလှတဲ့အနုပညာတွေကို အနုပညာရှင်များစွာက ဖန်တီးကြပေမဲ့ ဘယ်တော့မှ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူတာက အံ့ဩစရာပဲ။ အနုပညာဆိုတာ အမြဲတမ်း သရုပ်မှန် (သဘာဝ) နဲ့ တူချင်မှတူမယ်။ တချို့ရုပ်ပုံတွေက အေးဆေးတည်ငြိမ်နေပေမဲ့ တချို့က ရှင်သန်လှုပ်ရှားနေတာရှိနိုင်တယ်။ အနုပညာဆိုတာ လှပနှစ်လိုဖွယ်လည်းရှိသလို တစ်ခါတစ်ရံ ပုံဆိုးပန်းဆိုးတွေလည်း ရှိနိုင်တယ်။ အနုပညာကို ဘယ်နေရာမှာမဆို တွေ့နိုင်တယ်။ အနုပညာပြခန်းတွေ၊ ပြတိုက်ကြီးတွေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေမှာ တွေ့ရမယ်။ လူထုနေရာတွေဖြစ်တဲ့ ဆေးရုံတွေ၊ ကျောင်းတွေနဲ့ ဥယျာဉ်ပန်းခြံတွေမှာ လည်းတွေ့နိုင်တယ်။ တီဗီအစီစဉ်တွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေမှာလည်း တွေ့နိုင်တာပဲ။

အနုပညာရှင်တွေက ဘာကြောင့် တစ်နည်းနည်းနဲ့ အနုပညာတွေ ဖန်တီးကြတယ် ဆိုတာ လူတွေနားလည်ဖို့ အနုပညာသမိုင်းပညာရှင်တွေက အမျိုးအစားတွေခွဲပြီး အခေါ်အဝေါ်တွေ ကူညီသတ်မှတ်ပေးခဲ့တယ်။ ဒီလိုအမျိုးအစားတွေကို အနုပညာ လှုပ်ရှားမှုတွေလို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဥပမာ ရီနောဆန်းဆိုရင် ဥရောပမှာ ၁၅၊ ၁၆ ရာစုနှစ်တွေမှာပေါ်ခဲ့တဲ့ အနုပညာတွေလို့ ဆိုလိုတာပေါ့။ မင်းတို့ကြားဖူးကြတဲ့ ပေါ့ပ်အတ်ဆိုရင် ၁၉၆၀ ပန်းကျင် ယူဂေနဲ့ အမေရိကားမှာ စတင်ဖန်တီးခဲ့ကြတဲ့ အနုပညာတွေလို့ ဆိုလိုတာပေါ့။

ဒီလိုအနုပညာအမျိုးအစားတွေသတ်မှတ်ခဲ့ပေမဲ့ အနုပညာအားလုံးဟာ အမျိုးအစားတစ်ခုတည်းနဲ့ ကွက်တိကိုက်ညီချင်မှ ကိုက်ညီမှာပါ။ အနုပညာဆိုတာ ပန်းချီဟန်တစ်ခုကနေ အခြားတစ်ခုကို ချောချောမွေ့မွေ့ ကူးပြောင်းတိုးတက်လာတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီအနုပညာကို နေရာတစ်ခုသတ်မှတ်နိုင်ရုံတော့ ကူညီနိုင်မှာပါ။ ဒီအနုပညာတွေ ဘယ်နေရာဘယ်အချိန်မှာ ဘယ်အကြောင်းနဲ့ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသလဲဆိုတာကို သိဖို့ အမျိုးအစား(အစ်ဇင်)တွေခွဲတာက ကူညီမှာပါ။ အနုပညာလှုပ်ရှားမှုတွေ ဖြစ်လာတာက ကမ္ဘာမှာ အသစ်ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုတွေ၊ စက်မှုနည်းပညာတီထွင်မှု၊ စစ်ပွဲတွေနဲ့ အခြားထင်ရှားတဲ့ အဖြစ်ပျက်တွေကြောင့်ပါ။ တချို့သော အနုပညာလှုပ်ရှားမှုတွေကတော့ အနုပညာရဲ့ ရှေးရိုးအယူဆတွေကိုဆန့်ကျင်တဲ့ တန်ပြန်လှုပ်ရှားမှုတွေအနေနဲ့ ဖြစ်လာတာပါ။ အလွယ်ဆုံးဥပမာပေးရရင် ပေါ့ပ်အနုပညာ၊ မီနီမယ်လ်အနုပညာတွေဟာ ခြပ်မဲ့(အက်(တ်)စထရက်အိတ်စ်ပရက်ရှင်)ကို တန်ပြန်ဆန့်ကျင်ပြီးပေါ်ပေါက်လာတာပေါ့။

အနုပညာတွေကိုကြည့်ဖို့ ဒီအကြောင်းတွေအားလုံးသိဖို့တော့ မလိုပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မင်းအနေနဲ့ နည်းနည်းပိုသိလာလေလေ အနုပညာတွေကိုကြည့်ဖို့ ပိုအဆင်ပြေလေလေ ပေါ့။ အဲဒါကို ဒီစာအုပ်က ကူညီမှာပါ။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ အနုပညာသမိုင်းကြောင်း ဇာတ်လမ်းတွေနဲ့ အနုပညာလို့သိထားတဲ့ လက်ရာတွေ၊ ယနေ့ခေတ် အနုပညာတွေအထိ ပြောပြထားပါတယ်။ အကြောင်းအရာတစ်ခုချင်းအလိုက် အခြေခံလေးတွေကနေ ရှင်းပြထားတယ်။ အမြန်သိချင်ရင်တော့ ၃ စက္ကန့်စာ အတိုချုပ်ကို အရင်ကြည့်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆက်ပြီး အကျယ်လေ့လာဖို့တော့ မမေ့နဲ့နော်။ ဒါမှ မင်းကိုယ်ပိုင်အနုပညာ ဖန်တီးဖို့ အကူအညီရမှာပါ။

ဒီစာအုပ်ကို မြန်မြန်ပြီးအောင်ဖတ်ဖို့အရေးကြီးဘူးနော်။ အချိန်ယူပြီး အချက်အလက်လေး တွေ မှတ်မိအောင်ဖတ်ပါ။ ဖတ်ပြီးတဲ့အပိုင်းကိုလည်း ပြန်ဖတ်ကြည့်ချင်မှာပါ။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ စာအုပ်ဆိုတာလဲ အနုပညာတစ်ခုလို့ပဲ။ ကြာကြာပိုကြည့်လေ ပိုပြီးနားလည် သိမြင်လာလေပေပေါ့။

